

REMISSVAR

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd

2024-04-30

Kod: 2.3.4.0

Click or tap here to enter text.

Dnr: AVN/2024:00022

Mottagare

Utbildningsdepartementet

u.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över utkast till lagrådsremiss Skärpta krav i sfi (U2024/00641)

Sammanfattning

Botkyrka kommun ser svårigheter med att genomföra förslaget i avsnitt 6.4 i lagrådsremissen. Tidsgränsen på tre år är en kort tid för elever på studieväg 1 och lagrådsremissen saknar konsekvensanalyser avseende elever med ingen eller kort utbildning samt elever med funktionsnedsättningar och speciella behov. Kommunen anser att även dessa elevers förutsättningar bör beaktas i utformningen av tidsgränsen. Utöver det vill kommunen uppmärksamma regeringen på att flera av lagrådsremissens förslag kommer öka administrationen för kommunerna och därför förutsätter Botkyrka att finansieringsprincipen tillämpas.

Botkyrka kommuns synpunkter

Botkyrka kommun vill härmed yttra sig över förslagen i avsnitt 6.4 och 8 i enlighet med regeringens önskemål, samt några korta synpunkter gällande avsnitt 6.1 och 6.3.

Avsnitt 6.1

Kommunen vill uppmärksamma regeringen om att upprättandet av en handlingsplan kommer att kräva resurser för samordning och uppföljning av insatser, särskilt i stora kommuner där olika verksamheter samverkar kring uppsökande verksamhet. Förslaget kommer att innebära ökade kostnader för

administration och då förutsätter kommunen att finansieringsprincipen tillämpas.

Avsnitt 6.3

Botkyrka kommun ser inga hinder i att elevens startdatum dokumenteras i den individuella studieplanen, vilket kommunen redan gör idag. Däremot anser kommunen det behöver förtydligas hur studieplanen och eventuella känsliga personuppgifter ska överföras mellan huvudmän på ett rättssäkert sätt eftersom det idag saknas nationella system för det.

Avsnitt 6.4

Botkyrka kommun efterfrågar en tydligare beskrivning av när kommuner kan göra undantag från tidsgränsen på tre år. Lagrådsremissen hänvisar till särskilda skäl utifrån personliga förhållanden. Kommunen anser att rätten till förlängning av sfi tydligt ska utgå från en beskrivning av elevernas grundläggande förutsättningar att klara gällande kunskapskrav på den tidsbegränsning som remissen hänvisar till.

Genomströmningsstatistiken visar tydligt att elever med ingen eller kort skolbakgrund behöver mycket längre tid på sig än tre år för att klara samtliga sfi-kurser. Det är en lång process att bli funktionell litterat. För de individer som vid starten av studierna saknar grundläggande läs- och skrivkunskaper är vägen än längre. De saknar ofta vana av teoretiska studier och formell språkinlärning. Även för de som kommer från länder med annat skriftspråk är det tidskrävande att lära sig det latinska alfabetet och förstå det svenska språkets uppbyggnad. För personer med dolda eller okända och odiagnostiserade funktionsnedsättningar är inlärningen också svårare och långsammare. Det tar ofta lång tid att identifiera orsaken till elevens utmaningar, ibland flera år. Dessa elever tillhör dessutom till stor utsträckning de som gör studieavbrott men som senare kan återvända för att slutföra sfi-studierna. Om utformningen av en tidsgräns inte tar hänsyn till förutsättningar och behov som elever på studieväg 1 har så kommer många elever inte klara sfi-studierna inom utsatt tid. Det i sin tur kommer leda till ett ökat utanförskap som inte gynnar individens möjligheter till fortsatta studier och etablering på arbetsmarknaden.

Den korta tidsgränsen kan även drabba kvinnor mer än män eftersom kvinnor i den aktuella målgruppen i större utsträckning bär ansvaret för hushållsarbetet och omvårdnad av barn. De ökade kraven på självförsörjning i kombination med press att öka studietakten kan skapa ohållbara förutsättningar för dessa kvinnor.

Trots att förslaget om tidsgräns syftar till att korta ner genomströmningstiden för elever på sfi så bedömer Botkyrka kommun att kostnader för sfi inte kommer att minska. Kommunen ser att bedömningar om förläningar som särskilt elever på studieväg 1 kommer behöva innebära

en ökad administration. Det i sin tur kommer innebära merkostnader för sfi som kommunen förutsätter finansieras med statsbidrag.

Avsnitt 8

Botkyrka kommun anser att tidsbegränsningen enligt regeringens beskrivning av övergångsbestämmelser är rimliga förutsatt att det presenteras ett förtydligande av vad som menas med förutsättning för förlängning utifrån den hänsyn som ska tas till individens personliga förhållanden och särskilda skäl, vilket Botkyrka hänvisar till under punkten 6.4.